

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu male stvari, a mesloga sva polovazi" Nar. Posl.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: CORSIA STADION N. 12. —

Nepodpisani se dopis u tiskaju. Pripisana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglas od 8 redaka stoji 60 novč. za svaki redak viša 5 novč. ili u slučaju opšteg oglasovanja u pogodbe sa upravo. Novci se šiju poštarskom napuštanicom (osimno postalo) Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrlene, neka to javi odpravnjaku u otvorenem pismu, za koju se ne plaća poštarnina, ako se izvana napiše: "Reklamacija". Dopisi se ne vraćaju ako se i ne isplaću. — "NAŠA SLOGA" izlazi svakog četvrtka i u celom arku. Novci i pisma šiju se na uredništvo ili odpravništvo. Nobilagovan listovi se ne primaju. — Predpisi s poštarskim stolj 5-for., za scijaku 2-for. na godinu. Razmjereno fr. 250 na pol godine. Izvan carovine više poštarnina. Na malo 1 br. 5 novč.

Poziv na predplatu.

Molimo p. n. gg. predplatnike, kojim je izteklia predplata koncem prošloga poluvjetja da ju izvole za dobe obnoviti, inače će njima se list obustaviti. Sjećamo ujedno sve naše ljetotrije i prijašnje dužnike, da učine čim prije svoju dužnost jer nije lepo list primati a neplacati ga.

Uprava „Naše Sloga“.

Rad istarskoga sabora.

Kazali smo više putal, kako joj djelokrug cislajtanskih pokrajinskih sabora sveden u veoma uzke granice u kojih mu se kretati. Prijašnje centralističke vlade nastojale su svimi mogućim sredstvima oduzeti tim saborom svaki upliv i svaku važnost. One su išle za tim, da se usredotoči celi politički život u državnom saboru u Beču, gdje su tada po širokoj volji gospodari.

Da su i samo sanjali njemački liberalci, da će nadoč vrieme, kad će i drugi nenjemački narodi u državnom saboru imati odlučnu riječ, imali bi zaisto danas naši pokrajinski sabori posve drugo značenje.

Tada vladajući Niemi mislili su, da njihovom gospodstvu nobude nikad konce, da su osigurali za sve vjekove prevlast nad ostalimi narodi u državi, pa su u tom slatkom uvjerenju podali pokrajinskim saborom malo širi djelokrug, nego li ga imadu na primjer, naša občine. Državnom vjeću pridržali su sva prava i povlastice, kojo mu nebi strogo pripadale. Pokrajinski sabori bijahu macuhinski a državno vjeće gospodski nadareno.

Niemi centralista umovali su

ovako: U pokrajinah su skoro svuda nenjemački narodi u većini. Za ono par njemačkih pokrajina nije jih tada bilo glava. Dati tim, većinom slavenskim pokrajinam, oružje u ruke s kojima bi vojevalo proti centralizaciji i proti njemačkomu gospodstvu, bilo bi pogibeljno, nepolitički. Niemci su opredjeljeni, da upravljaju državnim životom, koji se mora sticati u državnom vjeću. Valja dakle svu moć, svu prava i povlastice zemaljih usredotočiti u tom vjeću, a pučanstvo pojedinih pokrajina neka so pravda i koljo u sabori, koji i onako u ničem neodlučuju. Narodi se pravdili i prepirali nu centraliste se ipak ponešto u računu pravarili. Izgubišo naime prevlast u carevinskom vjeću, to danas možda i sami žale, što je sva državna vlast usredotočena u tom zakonodavnom tielu. Nu ono što su sami tožkom mukom sagradili, niti mogu niti hobe danas rušiti.

Ako vredi goruća oznaka o djelokrugu sabora za sve pokrajinske sabor u obči, valja ona tim većma za maleni zemaljski sabor istarski. Sabori, kao što je češki, galički ili moravski, promda neuzivaju obvezniči pravili i povlastice nego li ostali sabori, ipak znajući si stići veću važnost, višu ugleda i moći.

Stvaranjem koristonosnih zakona i inštitucijah stokaše si ipak neku važnost i upliv u zemlji, zadobiošo neki ugled izvan pokrajina, tako da je bar ovđe ponešto opravdan naslov sabora. U tih pokrajinah nastoje zemaljska zastupstva, da se koliko je iole moguće okoriste i s ono malo prava što njim preostalo. Stvarajući plodnosne zakone o školstvu, poljodjelstvu i obrtu, o občinskoj upravi, o šumar-

stvu, uređenju rieka i potokih, o pošumljenju krasah i goljotih, o gradnji potrobnih cestah i putevih itd. itd. prikriva praznino u političkom djelokrugu zemaljskih sabora.

Gdje se pak vrti sav rad zemaljskog zastupstva oko toga, kako da se jedno pleme u zemlji na štetu drugoga materijalno i moralno užadigne, gdje se noide za tim, da se sveukupno pučanstvo zemlje prosveti, gospodarstveno pomogne i pridigne, gdje zemaljsko zastupstvo nije nadahnuto načelom blagostanja i prosvete svoga ukupnoga pučanstva zemlje, tuj mora važnost i ugled zakonodavnog tiela postupice padati, tuj no može biti govora o plodonosnom radu zemaljskog zastupstva.

Do takovih zaključaka mora doći svatko nepristran, koji hladnokrvno prosudjuje rad našeg pokrajinskog sabora u Poreču. Da je tomu tako, nastojat ćemo dokazati na ovom mjestu u nizu članakih u kojih ćemo nepristrano protresti posloduje zasjedanje, dotično rad istarskog zemaljskog sabora.

DOPISI.

Iz Gologorščine. Blju nos g. Uredniče svakojake nevolju. Najprije blijaje suša, pak odvije moća. Vinogradom škodlo je najprije kultao zavijač, zatim lug (pepel), napokon pak u cvjeće. Na više mjestih je tuča pobarala ili sve ili djelomice. Do sada je mnogo škode udinula na Gračišćini i Lindarsčini, premda je malo koje mjesto, da ga nija dotaknula. Nedavno pak izlilo se toliko kiše, da je u Lugu ili vall Gologorščak. Novačkol, Kerbunskoj ltd. poplavila travu i pšenici; turkića i krompli je izkorijenjen, zemlja odnesena itd. A i tuča je bila započela slijati se. Dakle dragi moj Todore, svaki dan to

gore! Narod uz toliku nesreću, i da bi bolio, nemoga se ganuti. Bog daj bolje, inače morati će vremenom polovica ljudi iz Istre seliti se drugamo.

Nj. Velič. naš prem. cesar prošao za Pul na postaji u Cerovlju nešto prije 5. ure u jutro. Tu je ostao vrak kakvih 7 časova, valjda dok su voda uzele. Na paž postaji, da se nije ni ustavio. Ženđarmi i radnici, težaci željeznice te finančijeri stražili su celiu nad željezničku prugu od Dvigrada do Pule. Kakav nepli glas smo stekli radi intrigah i demonstracija irredentista!

Što je g. dr. Costantini gororio u saboru, da djece hrvatska u Lindaru i Novakih razumiju talijanski, nije istina, usuprot jo živa istina, da kao Lindaru, gdje ima u školi 5 djece, koji govore talijanski, talijanska djece kad stupi u školu znadu hrvatski isto koliko i talijanski. U Novakih pak tobožnji Talijani — Ortisi — nemaju djece u školi. Zašto pale nespomjno, da treba u Pazinu učiniti paralelke, budući su pred nekoliko godinat tamo moliči hrv. školu, a nije njim se ni odgovorio, a kamo li dato. Svej liberalizam neka pokazu u Pazinu (Tu treba znati, da njegova liberalnost i toleranca je učinila, da se skine nekomu krmaru u Pazinu elmer s hrvatskim i tal. napisom i to kad je on bio načelnikom).

Djaci kažu, da će ravnatelj pazinske gimnazije u mir, i da je onaj glasoviti (I) Šarenjak Ghersetich odusudjen radi demonstracija po Pazinu na 8 mjeseci tamnicu.

Sada može bar promišljati o nistavosti ovog svetla te o nezahvalnosti ljudi. Usumno se, da će mu se talijanska (I) krv oblađiti, kad stupi opet na slobodu.

Iz Koparčine. Poslovnik veli: »Pticu će poznati po perju, čovjeka po besedi. Mi poznamo naše susjede po besedi i radu. Nu nikada nisu svoju golotinu i svoju mružu zlobu tako sjejno na videlo iznesili, kao kod poslednjega izbora za pokrajinski sabor. Njihova četica izbornika, izvan šestorice, nehtjede na hribaljste, a i ona šestorica nehtjede glasovati. Zli jezici na

— A da, zbiljal potvrdi lukava Kraljev.

Al eto za Potrebu i druge nevolje. Imao on dodušo par svojih volišah, ali on hoće i jesti. A u njego ni slavke slične. Ako će orati, ne mogu pasti, ako će pasti, ne mogu orati. A o paši još ni govora; trava je tek nicali počela. U Kraljevi imaju slišesli slična.

— Gospodine ja ne imam čim volovan na hrabriti, počesni, se Potreba za ubom, izkazav drugu svoju nevolju.

— O ja ēu vam ga dati koliko hoćete, požurili su Kraljevi, ali u jesen vratiti ēete mi dvostruko.

— Bit će ga, ako Bog dade, u jesen dosta; lako ēu vam vratiti.

I vagnu Kraljevi tri centa siona, a Potreba i ppet pruži kriz na pismo, da ima vratiti šest centi.

U dva dana uzorao, pobrano i poslao, u imo božje Potreba njivu, pa se uđao obilnoj žetvi.

Bilo je nade, ali se dan tek u večerjavili. Pomolila se vint, punila se metilica. Nadošla žetva. Žetelico žanju i pjevac vesele, ta plaća mu ne manjku. Al se Potreba tužno osmješkuje i žalobno klima glavom. Zob je bila na pol snetiva. Od slaba sjemenja, melna valjana ploda. Al što je Bog dao, valja uzeti. I izabilo on oštreve u zemlju i natanknuo snopije na nje, neka se zob osuši.

— Kao da ne znaće, tužno je Potreba. Kad je ono došao eksekutor, morao sam je vam dati žetnajst starci za toliko forinti, samo da platim šilbru (frajne).

Nu kao da se sve proti njemu utrotilo, Tek se dva dana sušila, udari kiša kao iz kabla. I tako padala nekoliko dana, zajedno, samo bi na čas prestala. Teda negda pokazalo se sunce. Sad navalili vrabci i druge ptice na zob, da ih je stajao vratiti i drekla. Kad bi ih Potreba otjerao, digli bi se u vls poput objaka. Al samo bi se on maknuo, eto svatje opet na večer gostiju. Kukavni Potreba smrša, što da počne. Uzalud! Moikra je još zobi, da ju odvezde kući; inače pojedše ju vrabci do zrna. Njih drugi, zob valja da se posuši. Jednoga dana bilo lepo, drugi dan opet kiša. Potreba hoće da zdvojni. Nakon bude opet lepo, sunce sijalo kao o Petrovo. A vrabci se jednako gostili.

Čim se je zob malo posušila, vozio ju Potreba pod krov. Sad neka pada kiša nekoliko hoće, mislio sam sobom. Drugi dan otisao u grad de Kraljeva, po stroj za omatiti zeb.

— Vi znate, da se mlatilo mora unapred plati odreza Kraljevi. Ako ne čete, obećano je drugomu.

— Zapisite, Bože mojt. Ta znate, da ih sada nije, dok Andre ne dodje i ne donese štrogod.

— Sto mislite, koliko će je biti?

— Malo, gospodina, usudi se prigovoriti Potreba. Sjeme nije mnogo valjalo. Polovica jo sneti, a zrno skoro su sve vrabci pozabali.

PODLISTAK.

Jalova žetva.

Crtica iz života istarskoga seljaka.

Napisao Ante Demarš.

Andre Potreba i Anica Oocirak Imali su već više godina rado. Oni bi se već bili i ozentili, da biju bili slabja ljeta. Kod nas je to pravilo: Čim je godina plodnija, tim se više parova vjenča. Kad je bila godina rodna, morno je Andre pod pušku i služio je cara puno tri godine. Prošle jeseni vratio se s vojske. Ljudi govorili, da se svaka dugnaga nit prekine, pa i od vjeklove ženidbe, da ne bude ništa. To je bolio Andre. Odužači za to, da će preko zime i ljetu ne dobitak, a buduće jeseni odvesti će Anicu k svojoj kući kao ženu, ma i ne bila najplodniji godini. Sto odločiti, to i učini. A Anica bila dane i sljedila je s vješnjem. Ljudi govorili, da je vješnjem dobro, kada dođe u vješnjem. Nader poslušajte, kako se ni ove jeseni Andre i Anica vjenčali.

Nadošlo proleće. Stari Potreba obdjelao zemljište, samo jedan, prilično veliki komad, nije imao čim da zaseje. Ponestalo mu sjemenja. Grndski Kraljev imenom Potreba pozajmljavaju sjemenja, ali mu se poslije žetva moralo dvostruko vratiti. I naš se Potreba uteče k njemu, te bog umro, da mu posudi zobi, čim bi njiju zasjao. Kraljevi odmjerio osam vaganan (star) na novu mjeru. Potreba dao kriz na pismo, da će u jesen vratiti žetnajst mješt osam vaganan.

— A gdje vam je zob, što ste ju za sjetvu ostavili bili? pitao ga Kraljev, a brk mu se smjajao uza to. — Kao da ne znaće, tužno je Potreba. Kad je ono došao eksekutor, morao sam je vam dati žetnajst starci za toliko forinti, samo da platim šilbru (frajne). I Andre otac bio živo zauzat za tu ženidbu. On bi ih bio i prije ozento, ali rad siromušta nije mogao, kako bi sam govorio. U ostalom nije on bio ni tako siromašan. Prilično je dobro stojaо, samo

put u bivšu vojničku granicu, kamo će ga pratiti predstojnik pravosudnog odjela g. Klein. Opozicionilne novine tvrde, da je to putovanje posvećeno budućim izborom za zemaljski sabor.

Hrvatska vlada nije još zadovoljna sa koraci, koji su poduzeti proti djačkom na zagrebačkom sveučilištu. Ona namjerava raspustiti sva obstojeća djačka društva a ne pripustiti, da se ikoju novo društvo ustroji.

Češkim listovom javljuju iz Četinja, da bi imao crnogorski knez Nikola, koji je 22. jula oputovao u Carigrad, dne 15. t. m. stiže u Sofiju, gdje bi se slavile zaruke njegove kćeri Milice sa bugarskim knezom Aleksandrom. Da se kneginja zaruči, kažu, da je želja samoga ruskoga cara Aleksandra, koji će kneginji dati uz miraz i milijun francuskih prihoda na godinu.

O putovanju ruskoga cara pišu, da će doći iz Gačine ravno u Skiermjevcu. Odanlo imao bi se uputiti u Graniču, na galičkoj granici, da se sastane sa carem Franom Josipom. Oba cara oputovala bi u Varsavu, a odavde u Aleksandrovo, gdje bi se sastali sa carem Vilimom.

U Versailles-u sastao se francuzski kongres, da više o promjeni francuzkog ustava.

Njemačka vlada goni Rusu iz svojih zemalja. Do sad izagnano je preko 1000 osoba svakog stališta, svakog spola i svake dobe. Ne zna se, da li tako tako Niemi dogovorno sa ruskim vladom ili se boje prijetljah (!) Rusah. Šta će biti ako stanu Rusi Niemece goniti iz Rusije?

Holandezka komora primila je zakonsku osnovu o imenovanju kraljice vladaricom. Sada neima naimo u Holandiji nikakvih princeva mužko loze, a naslednica prijestola, kneginja Vilima neima još četiri godine.

Egipatska konferencija u Londonu razišla se bez ikakvog uspjeha. Englezka i francuzka vlada nemoguće so sporazumit o novčanom pitanju Egipa.

Eglezki ministar-predsjednik izjavio je u parlamentu, da jo vlasta naumila poduzeti u pogledu Egipata ozbiljno korake. Budo li od potrebe, reče ministar predložiti čo vlada zaustpičkoj kući osnovu za novčanu posudu, kojom bi se odpremilo četo, da izbave zarobljenoga generala Gor-dona.

Jur. Ala to mora bit par, da mu ni para.
Fr. Je ti tako je, ma da je na moju, bi-brzo a Pomjana kopila pobrati za živu od tuje muki kako i vrabac.

Jur. Poštena njim vera, kada najdu čulume ki jih brane.

Kad će...

Kad će mojemu rodu
Ljepši nadoć dani,
Slobodice blage
Željno izčekani?

Kad će milu Istru
Krijept slobod blaga,
Kad li će se riešit
Dušmanskoga vraga?

Kad će cieli norod
Na obranu statii,
Kad li će upoznat
Kol'ko dom mu pati?

Kad će svanut zora
Rodnomu mi kraju,
A on se u starom
Pokazati slijaju?

R. K.

Različite viesti.

Imendan narodnog za-stupnika g. dra. Dinka Vitezovića. Sa višo stranom Istra i kvaterskih otokob stiglo dne 4. t. m. na našu Urednoće desetljeću našemu prevelodnu zastupniku. Tog dana slavio je narodni ljudstvo svoj imendan.

Njegovi prijatelji i štovatoci, neznajući za njegovo horavšće, obratili se desetljećima na nas. Nekođi od tih odpremljeno brzojavno na godovnjaku u Zadru. Kad što uvek, vjetri se i ovom zgodom napose desetljeću narodnog zagovornika. Njihov desetljeću odlaže istaknute radojublje i žarkom ljubavlju. Nemoćemo da ju no prilobimo g. godovnjaku. Tu brzjavno desetljeću glasi: »G. dra. Dinku Vitezoviću dlečnomu branitelju pravah istarskih Hrvata, prigodom njegovog imendana klišu srdačni: živio na minogaj u Betal Lindareci.« Od g. zastupnika slijego nam brojčavno slijedi odgovor: »Srdačna bvala na desetljeću kršćani Lindareci, prijateljem i Vam. Živili Vitezki.«

S nami je zašto spomenuto dana svaki iskreni prijatelj i štovatoci našeg narodnog zastupnika podignuo molbu i previšnjemu, da nma učešu i uzdrži još mnogo godinaša šta i zdrava narodnog ljubimca te da mu bude sudjeleno vidjeti plod njegovog požrtvovanog, svomu narodu posvećenog rada! Bog nam ga pozivio rodnu spas!

Sdruženje Trsta, Istra i Gorice u jednoj provinciji je i ostati će samo na papiru. O tom se je već pisalo i razpravljalo pred dvadeset godinah, nu određenja za to pitanje nije nikad bilo. Sada se jo po talijanskim novinam u Primorju to pitanje opet potaklo valjda u namjeri, da opet zaspri. Doslednost kod toga nemogosmo opaziti. Danas pišu ovako, sutra onako, upravo kakve ljudi, koji neznaju, što da čine! Iz svega piskaranja, pak možemo razabrati, da sve što Talijani rade i pišu, da nepotiče iz drugoga razloga, van što se boje slavenskoga življa u Primorju. Radil bi ga skučili i satrli, a neznaju naši načini, kako da to lagije učine.

Ni mi ne bismo od sdruženja gornjih provincija imali Bog zna što očekivati, ali videć, kako ovi primorski saborci nemaju nikakve važnosti, želimo, da se to pomogne, da se zajednički sabor prenese u grad Trst, pravi centrum cijelog Primorja.

Može biti i teta! »Istrina zadovoljna, kako joj je njezin «confratello» u «Indi-pendente» u Trstu odsliao levite. Ovaj list izrazio se je sasvim očito, da grad Poreč nije bio, da nije i da neće biti nikakvog gradom Istre. Evalal tako valja, neka čuje konsorteriju u Poreču, koja na silu stvara nekakva družtvu, da tobož počake svoj život. Mi opetujemo, što smo već više putah rekli, da bismo mnogo radje imali posla sa tršćanskim nego li sa istarskim Talijani. Za ove znamo sasvim u i što su. Lojalni protivnik miliji nam je od ipokrite. Konačno imamo primjetiti, da bi svaki naš zastupnik radje boravio dyadeset danata u Trstu nego u Poreču, gdje nemimo naći niti pristojnoga stana, ni drugih udobnog stib, koje pruža grad Trst.

Občinski izbori u Dubašnici. (Otok Krk). Kod poslednjih

občinskih izborih za občinu Dubašnicu dobili su Šarenjaci nečistim načinom 16 zastupnika, a Hrvati 8. Šarenjaci nemoguće su svoju sredine odbrali načelniku jer manjina nehtjede kod izbora suđelovali. Nakon jedne godine bijutu opt raspolani pozivi zastupnikom, da dodjui na izbor načelnika. Hrvatski zastupnici nedodješu ni ovog puta. Šarenjac video, da nemogu zakonitim putem do načelnika, poslaše molbu na zemaljski sabor, da bi njim dozvolio i proti zakonu birati načelnika gg. Bu... da ili Bo... da. Manjina usuprot odsposla na namještaj utok proti izboru zastupnika, molec ujedno, da bi bilo sudjelje zastupstvo razpušteno i novi izbor razplani. Do sada nezna se za uspjeh niti molbe, niti utoka, nu čim štograd ob ovom doznamo, javiti ćemo način izljeteljem.

Hrvati u Pragu. Dne 3. t. m. krenuo je posebni vlak iz Zagreba u zlatni Prag, kojim se odvezlo do 200 Hrvata, da posjeti novo česko narodno kazalište. Među putnicima nalaze se pjevačka družava »Kolo« i »Hrvatski Lira«, koja kroz dalj koncert usred Vltave, na otoku Žitomiru. Izletnici zaustavili se jedan dan u Beču, gdje su ujim na čest pripravila bečka slavenska družava svezanu večer. Isto bijutu vlak se izletnici juče u Brnu svrčano od moravskih Čeha dočekan. U samom Pragu priljevaju česi Hrvatim krasne i ugodne labe. Uvjereni smo, da nećo nedjelan od posjetnika žaliti, što se je dao na put posjetniku žaliti, da posjed prieštolsku desetku parota, drevni Prag.

Riška. Za izgradnju lećke luke svržlo je odbor svoje radnje, osnove i proračuna. Izprveća doznačena je bila svota od 24 milijunah fortinta, nu kasnije je obuhvana na 18 milijunah. Ova svota pokazala se promalenom, ta se opet bilo doznačeno i 4 milijunah. Sada se opet traži 10 do 20 milijunah za uređenje »Rješnje«, povećanje luke, morski svjetionik, itd. — Kad se i ovo potroši, opet će se tražiti novi milijun, dočim ostala primorska hrvatska mjestu na očigled dan za danom materijalno propadaju.

Gatalac vremena za mjesec avgust. Prihvatjemo prorokovanje poznatoga astrologa Mathieu de la Drôme, kako će biti vrijeme u tekudem mjesecu avgusta. Velika žega od 1. do 6. Oluje na raznih mjestih, često na Apeninim i Jadranskim moru; zrak pun električnosti.

Nesnosnjava vrućina i olujno vreme za uštašu, koji će započeti 6. a svršiti 14. Raztrešeno oluje za te periodne, osobito u Alpah, Austriji-Ungariji; žestoka na Apeninim, Jadranskom moru, u Grčkoj, u Turskoj i predjeljima uz Crno more.

Tuča u Pirinejima, u Njemačkoj, Švicarskoj i gornjoj Italiji. Nepovoljno zdravstveno stanje u južnoj Europi, Srbiji i Egiptu. Raztrešeno oluje u Francuzkoj za zadnjo četvrti mjesecu, koji će započeti 14. a svršiti 20. Tuča u raznih mjestih Francuzkoj, Švicarske, Njemačke i Tirola. Temperatura promjenjiva. Jaki vjetar na oceanu 17., na Sredozemnom i Jadranskom moru od 18. do 20.

Žestoka oluje u Alžiru, Siciliji i južnoj Španjolskoj osobištu 21. i od 26. do 27. Jaki vjetri na Jadranskom moru i izloženoj koplji Sredozemnoga mora. Mirno vreme za prvi četvrti mjeseca, koja će početi 28. a svršiti 5. rujna.

Zaključak: Mjesec veoma buran, osobito za mladja, koji će započeti 20. a svršiti 28. Jaka žega u srednjoj i zapadnoj Europi, nesnosljiva duž ciele obale sredozemnoga mora.

Fogibeljne ptice. Kako se javlja iz Szöröse u Ugarskoj pojavit će se je u onđešnjem predjelu dosegne djelova vrst ptica u tolikoj množini, da može po mnenju očeviđača unisiti za 2/4 sata sve vinograde. Doduše nisu još tlorjevi ptica ni dirnuli u vinovu lozu, no bojati se je, da bi mogli kasnije pojести zrelo grožđe, ka što su u malom Toku unistiše sve murve. Te su ptice velike kao vrebac, glave su sive, orušna perja, a držkošću i smjelošću nadkriljuju same vrebce; kad jih hitcem otjeraju sa jednog stabla, polete na drugo, no vrate se odmah na uno prvo. Idu u red ptica pjevica, jer često kriješte. Prvi put pojavile su se te zvjeri poslije tjedan, kadno je ono vredno najjača vrućina.

Katoličke crkve u sjevernoj Americi. Američansko

kat. ravnateljstvo za godinu 1884. podaje sledeću statistiku kat. crkve u sjedinjenih državah Amerike: Ondje ima 14 nadbiskupija, 57 biskupija, 6895 svećenika, 1851 služitelj teologije, 6618 crkava, 1150 kapela, 1476 dušobrižnika postaja, 22 duhovna sjemeništa, 87 gimnazijab, 599 akademijab, 2528 župna učionica. 481.834 pitomaca potonjih, 294 utocišta (asyla) i 188 bolnica. Poslednje godine narasao je broj: za 289 svećenika, 217 služitelja bogoslovije, 372 crkve, 6 gimnazijab, 20 akademijab, 41 župnu učionicu i 53 192 učenika i 19 utocišta. Ovi brojevi pokazuju dovoljno napredak crkve i vježnih zavoda u sjedinjenim državama. Broj katolika navodja se na 6.28.176.

Koleru u Francezkoj. Po najnovijim vestim iz francuzkih pomorskih gradišta Toulon i Marsilje okrenula je pošast na bolje. Tako su dne 5. i mjesec u Toulonu od kolere 4, u Marsilji 16 osoba. Opravданa je nuda, da će se kolera ograničiti na ona mjesto gdje sada vreda, tada će i taj član prije prestati.

Mornarski život. Neki ribari gradište Lancaster našli su na obali stakenku, koja poručuje slijedeću žalostnu vest:

»24. prosinca 1883.

»Mornarica »Himalay« vidi pred sobom smrt. Vjetar je razderao i raznesao jadravu; svrđao je slojmen, dno probušeno. Bacilo nas je na otoku kraj Neufundlanda. Kapetan Robert i 16 momaka sad na čo se utopili. Ne imu nam pomoći, poginuso smu, van ako Bog napravi čudo, pa nas spasit. I. Roberts.

Oporka jednog brusica Škarskog. Neki brusilac Škarski u Genf luncu je dugu svoju radijolinu pod nekom terasom, gdje je marljivo okreatio svoje kolo. Po prilici pred tri mjeseca izdješen stvar. Sad se čita u savojskih listovima, da je s toga razlaza ostavio mjesto svoga rada, samo da može u svojoj domovini umrijeti. Pri otvorenju oporku vidio se je, da je ostavio imatak preko 40.000 fori, koga je razdiolio u jednakom delovima i poklonio občinama Mieussy, Neydens i Ornois, tim dodukom, da se od kamatah dotičnih novčića dirljuju strošima školska djeca imenovanih občinama knjigama, odjelom i hrana.

Zanimiva statistika. Švicarska ima 1002 gostione u vrednosti 319.500.000 franc. (preko 127 mil. for.), sa 58.137 krevetah i 16.003 u službi stojećih osoba. Utislo je g. 1882. 52.800.000 francukah (preko 21 miljun for.), od kojih se jo samo za jedo i pilo razdalo 23.800.000 francukah (do 91. mil. fr.). Po odbitu troškovih ostaja čisti dohodak 16 milijuna francukah (ili do 71. mil. for.) dokle samo 5 postotka uložene glavnice. Najviše putnikah bili su prije (1881. godine) većinom Švicari, tada Niemci, Francuzi, tada istom Englez. Od 1871. godine dolazi najviše engleski Amerikanci, Francuzi itd. 353 gostionah sa 19.070 krevetah leži pod 450 metara visine; — 152 sa 9600 krevetah do 600 metara visine; — 73. sa 4466 krevetah do 750 met. visine.

Kneginja - prosvjakinja. Ruski ples Nemirović Dančenko prihvati u petrogradskih Novostih u svojih listovima iz Verone i ova značajna člancima. Nekoga dana dodje kmeni povratak svratišta, te mi, smješći se, predaje elegantnu posjetnicu, na kojoj bijaže prikazana kneževska kruna i tiskano ime kneginje Alvaro della Rocanera. Iznenadilo me je sasroma, gdje k meni dolazi kneginja, bio sam znaličan, da ju poznam; rekoh stoga podvrniku, neka ju pusti unutra. Postle nekoliko časova stupi u moju sobu bojazljivo i lito staru, zaplakana ženska, gologlavu, te obućenu u blatinu, razderanoj opravi, pa mi se predstavlja kao kneginja Alvaro della Rocanera. Dok sam ju stajao pred njom sasroma prenaražen, poča ona plakati, te me ruskim jezikom moliti za milostinju. Kad ju zapitah, odakle dolazi, odvratih mi ovo: Prijе nekoliko godina došla sam u Italiju kao bogata udova, grofa X. iz Rusije, zabiljuba se u mladu, dradesgotidnog mladića, te pošla zanj. Dvije godine živjeli smo kao golubovi; ah koli me je ljubio, slijedio je dan i noć uz mene, te mi gledao u oči. Iznenada, kad je već bio protecap čitav moj imetak, te kad sam poslednjih 25.000 rubaljih, koje sam dobiti u Rusiji, dala, da jih pohranim, nestade ga s novcem, te ga više neviđej. Čula sam, da živi u Napulju s nekom Amerikankom. Ovakovih propalih ruskih aristokratkinja, dodaja Nemirović Dančenko, ima sva slika u Italiji.

Franina i Jurina.

Fr. Ti si Jure neđe povedal, da vrabci i Krnjeli kod nas wa Istroj nimaju ni mrve košćenje, a ja ti su neđe povedat da slavili.

Jur. Da čujemo no.

Fr. U Pomjana kada se izabiralo fiducijske, tli je neka Krojelka koludrica po noći oko letela, da kupuje ljudje za Krnjelju.

Jur. Ča je ponjala beći ili sama sebe.

Fr. A ti valjda ne, prem se u tam i to moglo; ma ipak je Pomjancem možljane pomutila aš su njene liste imali.

Jur. Pa kako se je zlojeđa koludrica u Pomjancu dokufala?

Fr. Oženil je ju tam negde va Tallje neki pisar, koji govoril Pomjancem da će po njegova duša va živinu pa nazada va čoveka, a onda da će jo nestati.

